طرح حمایت از هنرمندان تا ۱۵ روز آینده اجرایی می‌شود

مصوبه شورای شهر برای حمایت از هنرمندان و مشاغل هنری ۱۵ روز بعد از تصویب اجرایی می‌شود. دوشنبه این هفته بود که در جلسه علنی شورای شهر مشهد مصوبه حمایتی ویژه ایام کرونا، باهدف کمک به اقتصاد فعالیت‌های فرهنگی و هنری در سطح شهر تصویب شد. براساس این مصوبه شهرداری مشهد موظف است به‌منظور مقابله با تأثیرات شیوع ویروس کرونا و کمک به استمرار فعالیت‌های فرهنگی و هنری در شهر به ایجاد راهکارهای مفید برای کمک به مراکز فرهنگی و هنری از قبیل سینما، تئاتر، مؤسسات هنری، نگارخانه‌ها و موزه‌های بخش خصوصی اقدام نماید. به گفته احسان اصولی رئیس کمیسیون فرهنگی و اجتماعی شورای شهر این برنامه حمایتی در قالب خرید خدمت تا سقف ۳ میلیارد و ۹۰۰ میلیون تومان و تا پایان سال ۹۹خواهد بود. در این مصوبه خرید بلیت سینما تا سقف ۳۰ درصد از صندلی‌های هر سینما به‌صورت روزانه و تا حداکثر ۱۸ میلیارد ریال، همچنین خرید بلیت تئاتر تا سقف ۳۰ درصد ظرفیت روزانه سالن‌های مشهد و به ارزش نهایی ۶ میلیارد ریال برنامه‌ریزی‌شده است. نحوه اجرای این بخش از مصوبه در گام اول از طریق توزیع در نرم‌افزار شهرمن خواهد بود. حمایت از هنرهای نمایشی در گروه تئاتر خیابانی نیز در این طرح دیده‌شده که برای حمایت از ۲۰ گروه نمایشی، سقف اعتباری ۳ میلیارد ریال و توزیع از سوی سازمان اجتماعی فرهنگی خواهد بود. همچنین سازمان اجتماعی فرهنگی مکلف شده در حمایت از نگارخانه‌ها، مجموعه‌دارها و موزه‌های بخش خصوصی، برای حداکثر ۱۰۰ نمایشگاه هزینه تأمین بلیت تا سقف ۲ میلیارد ریال را در نظر بگیرد. خرید خدمات از ۱۴۰ آموزشگاه آزاد هنری تا سقف ۸۰ درصد تخفیف ارائه خدمات نیز پیش‌بینی‌شده و برای آن مبلغ ۱۰ میلیارد ریال در نظر گرفته‌شده است.

سید محسن حسینی پویا عضو کمیسیون فرهنگی نیز روز گذشته در گفت‌وگو با شهرآرا درباره زمان اجرای این طرح گفت: اگر اعتراضی به این مصوبه وجود نداشته باشد، این مصوبه ۱۵ روز بعد از تصویب قطعی و اجرا می‌شود. البته در این روزها باید شرایط کرونا را هم در نظر بگیریم. از این‌رو اگر کرونا مشکلی ایجاد نکند امیدواریم بعد دو هفته طرح اجرا شود.

لازم به ذکر است، محمدرضا محمدی معاون هنری و سینمایی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی نیز با بیان اینکه طرح حمایت از اصحاب فرهنگ و هنر، کارشناسی شده و نتیجه همدلی و همکاری این اداره کل، شهرداری و شورای اسلامی شهر است، درباره این مصوبه گفت: با توجه به تأکید مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی بر لزوم حمایت از اصحاب فرهنگ و هنر بعد از کرونا و به نمایندگی از او در جلسه بررسی این طرح در کمیسیون فرهنگی شورا شرکت کردم و طرح پس از بررسی کارشناسی به تصویب رسید. او همچنین ابراز امیدواری کرد، نتیجه تعامل این اداره کل، شهرداری و شورای شهر، بتواند مشکلات و ضرر اصحاب فرهنگ و هنر در ایام شیوع بیماری کرونا را جبران کند.

یادمان میدان جانباز بهسازی شد

معاون فرهنگی و هنری، سازمان اجتماعی و فرهنگی شهرداری مشهد از مرمت و بهسازی یادمان «ایثار و جانباز» میدان جانباز مشهد خبرداد. صدرا مذهب یوسفی با تأکید براینکه توجه به زیبایی یادمان‌های شهر از اولویت‌های مدیریت شهری است گفت: یادمان میدان جانباز در سال ۱۳۸۳ با هدف حفظ و ترویج فرهنگ «ایثار و شهادت» در سطح شهر، در میدان جانباز ساخته شده است. او با اشاره به خوردگی و آسیب‌دیدگی این یادمان گفت: در بازدیدی که سال گذشته از میدان جانباز انجام گرفت؛ متوجه آسیب‌دیدگی یادمان شدیم از این‌رو مرمت و بهسازی آن در دستور کار اداره هنری قرار گرفت.

معاون فرهنگی و هنری سازمان اجتماعی و فرهنگی شهرداری مشهد خاطرنشان کرد: مرمت این اثر حدود یک ماه زمان برد و ۲۰۰میلیون ریال هزینه داشت. همچنین مراحل مرمت به صورت محصور در محل انجام شد و مجددا در دید شهروندان قرار گرفت.

به گفته یوسفی این یادمان در چند بخش، نمادی از فرماندهان و رزمندگان فتح و پیروزی و همچنین ترسیم‌کننده بخشی از رفتارهای ایثار و شهادت و مقاومت مردم ایران است.

نصب ۱۶ قاب شهدا در ایام دهه کرامت

۱۶ قاب یادمان شهدا با هدف تکریم و پاسداشت شهدای گران‌قدر انقلاب اسلامی و هشت سال دفاع مقدس، در ایام دهه کرامت و در آستانه ولادت حضرت علی‌بن‌موسی‌الرضا (ع)، در بولوار فرودگاه، بولوار آزادی حدفاصل میدان استقلال تا پل آموزگار و حدفاصل میدان غدیر تا ورودی فرودگاه هاشمی‌نژاد نصب شد. این قاب‌ها به صورت چاپ دیجیتال روی شیشه است.

فراخوان روشنای شهر ۳ منتشر می‌شود

سازمان اجتماعی و فرهنگی شهرداری مشهد در نظر دارد هم‌زمان با چهلمین سالگرد هفته دفاع مقدس و کنگره ملی ۱۸ هزار شهید استان خراسان رضوی، فراخوان دیوارنگاری ویژه شهدا «روشنای شهر ۳» را منتشر کند. علاقه‌مندان برای کسب اطلاعات بیشتر و ارسال طرح می‌توانند به آدرس art.mashhad.ir مراجعه کنند؛ مهلت ارسال طرح‌ها تا پایان وقت اداری ۲۸ تیر است.

«شنای پروانه» در سینما ماشین مشهد

دور جدید برنامه‌های سینما ماشین در برج میلاد تهران و میدان سپاد مشهد مقدس با نمایش فیلم «شنای پروانه» ادامه خواهد داشت. از هفته آینده نیز با اضافه شدن منطقه کوهسنگی مشهد، این شهر با دو منطقه میزبان طرح سینما ماشین خواهد بود. علاقه‌مندان می‌توانند برای تهیه بلیت فیلم «شنای پروانه» به کارگردانی محمد کارت و با بازی جواد عزتی، امیر آقایی، مه‌لقا باقری، علی شادمان، آبان عسگری، پانته‌آ بهرام و طناز طباطبایی در دو سانس ۲۱ و ۲۳ در برج میلاد تهران و میدان سپاد مشهد از روز پنجشنبه ۱۲ تیرماه به سایت ایران تیک مراجعه کنند.

حسین مسافرآستانه از چهره‌های مدیریتی و همچنین کارگردانی تئاتر که پیش از این نیز در کارنامه کاری خود دبیری چند دوره جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر را به ثبت رسانده بود، به عنوان دبیر سی و نهمین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر انتخاب شد.

شهرآرا
روزنامه شهر امید و زندگی
SHAHRARANEWS.IR
۵شنبه
۱۲ تیر ۱۳۹۹
۱۰ ذی‌القعده ۱۴۴۱
شماره ۳۱۴۱
۱۴
فرهنگ و هنر

گفت‌وگو

هنر دینش را به امام رضا(ع) ادا نکرده است

گفت‌وگو با رضا مهدوی
نگارگری که چندین اثر با محوریت موضوعات رضوی خلق کرده است

شکیبا افخمی راد
sh.afkhami@shahraranews.ir

رضا مهدوی از نگارگران چیره‌دست شهر مشهد است که در سال‌های فعالیت خود بارها به دلیل خلق آثار درخشانش تقدیر شده است. او تاکنون چندین نمایشگاه انفرادی برگزار کرده و در بیش از ۵۰ نمایشگاه گروهی داخلی و خارجی در کشورهایی چون کانادا، آلمان، اسپانیا، استرالیا، آمریکا، مالزی، چین، ترکیه و قطر حضور داشته است. آنچه باعث شد ما در این ایام به سراغ این هنرمند برویم آثاری است که او با محوریت امام رضا(ع) و موضوعات رضوی در دوره بیست ساله فعالیت‌هایش با درنظر گرفتن جنبه‌های تاریخی و معنوی خلق کرده است. از جمله این آثار نیز می‌توان به مجموعه تاریخی که سفر امام رضا(ع) از مدینه تا مرو را نشان می‌دهد اشاره کرد. در این آثار صحنه وداع حضرت رضا(ع) با خانواده و اطرافیانشان در منزل ایشان و آغاز سفر امام هشتم از مدینه تا مرو، معجزه درخت بادام و شفای بیماران در نیشابور و مجلس مناظره امام رضا(ع) با سران ادیان مختلف به تصویر کشیده شده است. همچنین نگارگری یک تابلو نمادین با موضوع صحن و سرای امام هشتم که ۸۰ فیگور بسیار ظریف دارد از دیگر آثار مهدوی با موضوع رضوی است. او به تازگی نیز تابلوی دیگری در این زمینه با موضوع حدیث سلسله‌الذهب به پایان رسانده است.

چگونگی خلق اثری در زمینه‌های مذهبی

مهدوی نظرش درباره خلق آثار مذهبی به ویژه آثاری با محوریت امام رضا(ع) را این‌گونه بیان می‌کند: هنرمند باید توانایی و قلمش به حدی رسیده باشد تا دست به آفرینش اثری درباره این بزرگان بزند. یعنی حداقل از نظر تکنیکی کاری خلق کند که شایسته شأن ائمه و بزرگان باشد.

به باور او اگر یک هنرمند با یک قلم ضعیف بخواهد در این زمینه کار کند، نه تنها خدمتی به ائمه نمی‌کند بلکه باعث آسیب و ضربه نیز به این حوزه می‌شود.

این هنرمند خاطر نشان می‌کند: اگر مخاطب یک شمایل بد فرم و نامتناسب از یکی از ائمه ببیند ذوقش کور می‌شود. بنابراین هنرمندان در وهله اول باید بسیار روی قدرت قلم، دست و تجربه خودشان کار کنند و بعد برای خلق آثاری در فضای معنوی دست‌به‌کار شوند. داشتن علم، مطالعه، شناخت و معرفت نیز برای افرادی که می‌خواهند در این زمینه کاری انجام دهد، ضروری است. همچنین فردی که از روی هوس دست به خلق اثری با موضوعات مذهبی بزند، وقتی کارش تمام شود، می‌بیند چقدر آن اثر با افکار و زندگی آن امام معصومی که می‌خواسته به تصویر بکشد، تضاد دارد و این اتفاق درستی نیست. او درباره آثاری که با موضوع سیره رضوی خلق کرده می‌گوید: من همیشه در زمان شروع خلق یک اثر، خودم را مانند فردی تصور می‌کنم که در آن طرح می‌خواهد نقشی را بازی می‌کند. یعنی سعی می‌کنم خودم را در همان فضا قرار دهم تا بتوانم احساسم را به مخاطبم منتقل کنم. اینکه به چه میزان موفق بوده‌ام را مخاطبانم باید بگویند. ولی من به چشم دیدم که بعضی‌ها آمدند و آثارم را دیدند و تحت تاثیر آن‌ها قرار گرفتند. به ویژه یکی از آثارم که موضوعش وداع امام‌رضا(ع) از مدینه و خانواده‌شان بود بسیار مورد استقبال قرار گرفت. به توجهش به لوکیشن حرم مطهر رضوی، از نکات برجسته این فیلم به شمار می‌روند.

اثر «امام مهربان»

سکانس هشتم

نگاهی به انعکاس موضوعات مرتبط با امام رضا(ع) در سینما

محمد عنبرسوز

زندگی با سینما

وجود بارگاه مطهر حضرت امام رضا (ع) در شهر مشهد یک امتیاز ویژه و یک شاخصه فرهنگی مهم به شمار می‌رود که نیازی به توضیح ندارد و جایگاه امام هشتم شیعیان را در فرهنگ ایرانی متمایز می‌کند. برکات وجود امام رضا(ع) برای مردم کشورمان روشن است و در این مرز و بوم به شکل یک فرهنگ عمومی درآمده است. یکی از جنبه‌های فرهنگ رضوی، تبلور شاخصه‌های مختلف عطر حضور امام رضا (ع) در تولیدات نمایشی است که نگاهی کلی به این موضوع نشان می‌دهد ظرفیت‌های این عرصه، هنوز چنان که باید و شاید شکوفا نشده است. ظاهرا تلاش مدیران فرهنگی برای ترغیب هنرمندان به ساخت فیلم و سریال‌هایی با مضامین مرتبط با امام هشتم (ع) چندان مؤثر نبوده و رویکرد بخشنامه‌ای با اختصاص بودجه‌های جداگانه به رونق گرفتن سینمای دینی، برای بهره‌برداری از فرهنگ رضوی، منجر نشده است. به مناسبت میلاد باسعادت امام رضا(ع)، در این مطلب نگاهی داریم به وضعیت تولید آثار نمایشی مرتبط با هشتمین امام شیعیان که ارادت مردم ایران به ایشان در تار و پود فرهنگ ایرانی تنیده شده است.

یک سریال شاخص

وقتی صحبت از امام رضا (ع) به میان می‌آید، مخاطبان بی‌درنگ به یاد مجموعه موفق «ولایت عشق»، به کارگردانی مهدی فخیم‌زاده، می‌افتند. در دهه هفتاد و پس از تجربه جاودانه و تکرارنشدنی سریال «امام علی (ع)»، اثر داود میرباقری، تلویزیون ملی به ساخت آثار تاریخی - مذهبی ادامه داد و بدین ترتیب در سال ۱۳۷۹ سریال باکیفیت و ماندگاری با موضوع امام رضا (ع) روی آنتن رفت. «ولایت عشق» در زمان خودش مجموعه چندان پرستاره‌ای نبود و هزینه سرسام‌آوری را هم به رسانه ملی تحمیل نکرد. با این حال، روح حاکم بر این سریال که از عنایت امام هشتم (ع) بهره می‌گرفت، آن را به یکی از بهترین سریال‌های تاریخ تلویزیون تبدیل کرد. پشتوانه پژوهشی قوی، داستان‌گویی تاریخی و لحن جذاب، بازی‌های روان هنرپیشه‌های اصلی و فرعی، ترکیب موسیقی مرحوم بابک بیات با صدای محمد اصفهانی، لوکیشن‌های سینمایی متنوع و دیالوگ‌نویسی روان و شاعرانه، از نقاط قوت این مجموعه بودند. با این همه، چیزی که «ولایت عشق» را نزد مردم بسیار محبوب کرد، نمایش شخصیت امام رضا (ع) با چهره‌ای نورانی و پرداختن مستقیم سریال به گفتار و رفتار ایشان بود که در تاریخ تلویزیون ایران سابقه نداشت. برخلاف موفقیت چشمگیر «ولایت عشق»، این سریال تا به امروز تنها مجموعه تاریخی تلویزیون درباره امام رضا (ع) بوده است. متأسفانه، با اینکه دوران امامت امام هشتم (ع) از ظرفیت‌های پرشماری در روایت تاریخی برخوردار است، هنوز هم رسانه ملی تلاش خود برای سریال‌سازی در این عرصه را ادامه نداده و جای خالی مجموعه‌های تاریخی دیگری که مستقیم یا غیرمستقیم به زندگی امام رضا (ع) بپردازند، احساس می‌شود. ناگفته نماند که تلویزیون تولید چند تله فیلم مناسبتی درباره فرهنگ رضوی را نیز تجربه کرده که عمدتا چندان موفق از آب درنیامده‌اند. فیلم تلویزیونی «بیا از گذشته حرف بزنیم»، ساخته حمید نعمت‌ا... که به سفر زیارتی سه زن به مشهد مقدس می‌پردازد، از نمونه‌های آبرومند تولید فیلم تلویزیونی مرتبط با امام رضا (ع) به شمار می‌رود.

سه گانه زائر

مهم‌ترین تولیدات سینمای ایران با محوریت امام رضا (ع) را باید به نام رسول صدرعاملی، کارگردان باسابقه و موفق سینما، بنویسیم. صدرعاملی که در حوزه‌های مختلف اجتماعی و فرهنگی فیلم‌های باکیفیتی ساخته، در نیمه دوم دهه هشتاد به سینمای دینی روی آورد. او سه گانه زائر را، با محوریت زیارت امام رضا (ع) ساخت که یک نسخه آن، با نام «هر شب تنهایی»، بسیار موفق بود و تحسین فراوانی را برانگیخت. این فیلم که قصه سفر یک زوج جوان (با بازی حامد بهداد و لیلا حاتمی) به مشهد را روایت می‌کند، از زاویه دید زن، پرداختی جذاب به موضوع انس گرفتن با امام هشتم (ع) دارد. کامبوزیا پرتو در نگارش فیلم‌نامه «هر شب تنهایی»، علاوه بر نوشتن نریشن‌های پراحساس و معنوی، شاخصه‌های شخصیتی و نمادین جذابی را هم به کار گرفته که از آگاهی او به مضامین دینی حکایت دارد. عطیه که مجری رادیوست و به واسطه شغلش حرف‌هایی را طوطی‌وار به مردم می‌گوید، با پای نهادن به یک بحران جدی، دچار سردرگمی و ناامیدی شده و زیارت امام رضا(ع) مجالی برای بازنگری او در زندگی‌اش ایجاد می‌کند. بچه گم‌شده‌ای که عطیه در حرم پیدا می‌کند، نماد جاافتاده و باورپذیر خودفراموشی و پیدا کردن والدین آن کودک استعاره بازگشت به فطرت محسوب می‌شوند که این عناصر، با رعایت اصول سینمایی، به استخدام فیلم‌ساز درآمده‌اند. قاب‌های چشم‌نواز و دلنشین صدرعاملی در کنار توجهش به لوکیشن حرم مطهر رضوی، از نکات برجسته این فیلم به شمار می‌روند.

دیگر فیلم این سه‌گانه، «شب» نام دارد که به ماجرای همراهی اجباری یک مأمور با یک مجرم می‌پردازد. این دو نفر بنا به دلایلی مجبورند مدتی را با هم در مشهد مقدس سپری کنند و همین موضوع است که سیر تحول و دگرگونی شخصیتی آن‌ها را، تحت عنایت امام رضا (ع)، به دنبال دارد. عزت ا... انتظامی، امین حیایی و خسرو شکیبایی بازیگران این فیلم هستند. مثلث فیلم‌های صدرعاملی با محوریت امام رضا(ع)، با «در انتظار معجزه» تکمیل می‌شود؛ فیلمی با بازی حمید فرخ‌نژاد و پریوش نظریه که ازدواج ناموفق و پیوند پر از اختلافشان، آن‌ها را به نوعی از یکدیگر متنفر کرده است. با این حال، همراهی امیر و مهرانه در سفر زیارتی مشهد، این زن و شوهر را در معرض عنایت امام هشتم (ع) و تحول معنوی قرار می‌دهد.

نمایی از فیلم سینمایی «هرشب تنهایی» به کارگردانی رسول صدرعاملی

یادی از شاعر مبارز میرزاده عشقی

هادی دقیق

عشقی شاعر توانایی بود که اگر دست بی‌رحم زمانه بدکردار و مردمانش جان او را نمی‌گرفت و به میان‌سالی می‌رسید، قطعا شیوایی و پختگی شعر و روشن‌بینی اندیشه‌اش پرتوی قوی بر ادب فارسی می‌افکند. شاعری که در سال ۱۲۷۳ خورشیدی در همدان زاده شد و در ۱۲ تیر ۱۳۰۳ خورشیدی از پشت گلوله خورد، حتی با ۳۰ سال عمر هم توانست آینه‌ای از زمان را پیش چشمانمان قرار دهد و بر مخاطب شعر فارسی تأثیر بگذارد. موضوعی که بر خودآگاه و ناخودآگاه عشقی نقش بسته بود، بر بیشتر اشعار او سایه افکنده است.

به‌طوری که شاید بتوان گفت هیچ یک از اشعار او از نقد فساد حاکم بر جامعه و سیاست زمانش خالی نیست. در هر صورت انعکاس اوضاع اجتماعی در دیوان او به‌قدری است که کتابش را می‌توان به تاریخ منظوم ایران تشبیه کرد. همین امر او را به شاعری وطن‌خواه و دغدغه‌مند بدل کرده است. بخش بزرگی از اشعار او را هجو تشکیل می‌دهد. میرزاده عشقی با شجاعت توانسته بود تمام شخصیت‌های زمانش را هجو کند، ولی چند نمونه مدح هم در اشعارش هست که البته در نمونه‌هایی با گذر زمان آن‌ها هم هجو شدند. عشقی علاوه بر شعر، نثر و نمایشنامه هم دارد، ولی چیزی که از این نوشته مدنظر است، یادی از شخصیت اوست و نه ارزش‌داوری فنی آثارش. چه اینکه در کنار مدح اشعار عشقی، عده‌ای مثل رشید یاسمی هم معتقد بودند که معلومات او در ادبیات کافی نبوده است. عشقی شاعری بود که در آستانه مشروطه این اقبال را داشت تا از تجدد بگوید و بنویسد، ولی ماشاءا... آجودانی در کتاب «یا مرگ یا تجدد» می‌گوید: دموکراسی غربی و دستاوردهای آن در شعر عشقی به‌شیوه خام مطرح شده است. اگر در دیوان بهار و عارف و فرخی شعرهایی در ستایش آزادی، لزوم قانون و قانون‌خواهی، حق حاکمیت و... به‌طور مشخص وجود دارد و چگونگی اندیشه این شاعران را در برخورد با دموکراسی غرب به‌وضوح مشخص می‌کند، در شعر عشقی چنین عباراتی وجود ندارد و اگر هست، بسیار نادر است.

بنابراین عده‌ای معتقدند که اگر شاعران مشروطه درباره آزادی و ترقی و دیگر مفاهیم بنیادین تجدد سخن می‌گویند، در عوض میرزاده بیشتر از نبود این مفاهیم ناله سر می‌دهد. به هرحال تمام این ویژگی‌ها و ضعف‌ها درباره یک جوان سی‌ساله است که شخصیتی والا را در تاریخ ادبیات مشروطه شکل داده که تاکنون جزو نگین‌های گران‌سنگ بوده است. میرزاده، جوان کرد پرشور، در خانواده‌ای

